

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

СУЧАСНІ ТРЕНДИ І СТРАТЕГІЧНІ ІМПЕРАТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

ЗБІРНИК ТЕЗ

І Міжнародного науково-практичного Форуму

(м. Полтава, 23–24 грудня 2024 року)

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Полтава
2025

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

**СУЧАСНІ ТРЕНДИ І СТРАТЕГІЧНІ
ІМПЕРАТИВИ РОЗВИТКУ
СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН**

ЗБІРНИК ТЕЗ

І Міжнародного науково-практичного Форуму

(м. Полтава, 23–24 грудня 2024 року)

*За загальною редакцією
д-ра екон. наук, професора Т. А. Костишиної*

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 331.1:005.21(043.2)
С91

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі ЗАБОРОНЕНО

Редакційна колегія:

Т. А. Костишина, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії Полтавського університету економіки і торгівлі.

Сучасні тренди і стратегічні імперативи розвитку соціально-
С91 трудових відносин : збірник тез І Міжнародного науково-практичного Форуму (м. Полтава, 23–24 грудня 2024 року) / за заг. ред. Т. А. Костишиної. – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 168 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр. мовою.

ISBN 978-966-184-482-6

У збірнику подано матеріали І Міжнародного науково-практичного Форуму, який відбувся у Полтавському університеті економіки і торгівлі. Форум проведено в межах науково-дослідних тем кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії «Формування інституціонального середовища соціально-економічних систем» (ДР № 0112U007768), «Ефективність інвестицій в людський капітал на підприємствах в сучасних умовах» (ДР № 0112U001077). Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, усіх, хто цікавиться питаннями теорії і практики розвитку соціально-трудових відносин.

УДК 331.1:005.21(043.2)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

ISBN 978-966-184-482-6

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2025

СПІВОРГАНІЗАТОРИ

Полтавський університет економіки і торгівлі
Інститут демографії та проблем якості життя НАН України
Інститут економіки промисловості НАН України
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана
Запорізький національний університет
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
Західноукраїнський національний університет
Хмельницький національний університет
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
Центральноукраїнський національний
технічний університет
Університет «Крок»
Universitat Politècnica de València, Іспанія
ISMA University of Applied Sciences, Латвія
Відділення національної служби посередництва і
примирення в Полтавській області
Агенція регіонального розвитку Полтавської області
«Офіс євроінтеграції»
Громадська організація «Інститут якості трудового життя»

Ходацький Д. С.

Розвиток соціально-трудових відносин:
сучасні виклики та особливості 138

Чимирис В. О.

Інноваційний розвиток як ключовий фактор підвищення
конкурентоспроможності національної економіки 140

Шаповалов В. О.

Моделювання економічної політики фірми:
підходи та практичні рішення 143

Шаповалов В. О., Пилипенко І. Ю.

Розвиток акціонерного сектора: синергія
економічних та інституційних чинників 145

Шаповалов В. О., Рудич Ю. В.

Цифрові інструменти інтеграції соціальної відповідності
в умовах управління якістю трудового життя 147

Шаповалов В. О., Чобітько Я. А.

Механізми управління економічною безпекою
підприємства: виклики та перспективи 150

Шкурпела Р.

Сучасні демографічні виклики України 153

Штерман Ю.

Конфлікти в командах: причини,
наслідки та шляхи їх вирішення 155

Яценко К.

Особливості управління персоналом у
міжнародних корпораціях в умовах глобалізації 158

Богданівський В. В., Богдан Я. С., Чупринюк Б. В.

Проблеми та перспективи відновлення туризму в Україні
як сфери рекапіталізації трудових ресурсів 160

Вітрюк Н. М., Гриценко В. С.

Цифровізація бізнесу як комплексний інструмент
подолання соціально-економічної кризи у суспільстві 164

Касян Д. С.

Стили лідерства та їх вплив на роботу команди 167

сценаріїв значно підвищує ефективність стратегічного планування. Однак існуючі підходи до бізнес-аналітики потребують вдосконалення у напрямку інтеграції даних з різних джерел, у тому числі з відкритих інформаційних систем та соціальних мереж.

Ще одним важливим аспектом інформаційно-аналітичних механізмів є моніторинг конкурентного середовища, що дозволяє підприємству швидко адаптувати свою стратегію до змін на ринку. Сучасні методи аналізу конкурентів включають використання технологій веб-скрейпінгу, аналіз соціальних медіа та автоматизоване відстеження змін у регуляторному середовищі. У перспективі розвиток цього напрямку передбачає створення єдиних інтегрованих систем збору та обробки інформації, що дозволить підприємствам оперативно реагувати на виклики та загрози.

Ефективне управління економічною безпекою підприємства потребує комплексного підходу, який включає організаційно-правові, фінансово-економічні та інформаційно-аналітичні механізми. Їх удосконалення можливе шляхом цифровізації управлінських процесів, впровадження автоматизованих систем моніторингу та аналізу ризиків, а також підвищення рівня корпоративного управління. Використання сучасних технологій дозволить підприємствам не лише захистити свої активи від загроз, а й підвищити конкурентоспроможність у довгостроковій перспективі.

СУЧАСНІ ДЕМОГРАФІЧНІ ВИКЛИКИ УКРАЇНИ

Р. Л. Шкурпела, здобувач вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем, ОПП «Управління персоналом міжнародних корпорацій»

Т. А. Костишина, д-р екон. наук, професор – науковий керівник

Полтавський університет економіки і торгівлі

Демографічна ситуація в Україні є однією з найактуальніших проблем сучасності. Внаслідок низької народжуваності, високої смертності, міграційних процесів та наслідків війни чисельність населення країни стрімко скорочується. Ці фактори негативно впливають на економічний розвиток, ринок праці та соціальну

сферу. У відповідь на ці виклики уряд України розробив Стратегію демографічного розвитку до 2040 року, спрямовану на стабілізацію демографічної ситуації та створення умов для сталого розвитку населення.

Сучасні демографічні виклики України є однією з найважливіших проблем, що потребують негайного вирішення для забезпечення сталого розвитку держави. Згідно зі Стратегією демографічного розвитку України на період до 2040 року, схваленою Кабінетом Міністрів у вересні 2024 року, визначено ключові загрози та шляхи їх подолання.

Основні демографічні виклики:

1. Скорочення чисельності населення: за понад три десятиліття незалежності населення України зменшилося з 52 до 32 мільйонів осіб. Війна, міграція та економічні труднощі призводять до глибокої демографічної кризи.

2. Старіння населення: частка громадян віком до 17 років у структурі постійного населення країни тримається на рівні 17,9 % (2021 рік), що свідчить про зменшення кількості жінок репродуктивного віку в майбутньому.

3. Високий рівень смертності та низька народжуваність: У 2024 році в Україні народилося лише 176 тисяч немовлят, тоді як кількість смертей склала 495 тисяч осіб.

4. Міграція: Війна та економічні труднощі змусили мільйони українців виїхати за кордон. За оцінками, від 6 до 10 мільйонів громадян все ще перебувають за межами країни.

Стратегічні напрями подолання демографічних викликів:

- Підтримка сімей та підвищення народжуваності: Створення умов для поєднання кар'єри та сімейного життя, забезпечення доступу до якісних медичних та освітніх послуг.

- Зниження смертності: Покращення системи охорони здоров'я, пропаганда здорового способу життя та забезпечення безпеки громадян.

- Регулювання міграції: Створення умов для повернення українців з-за кордону, інтеграція мігрантів та залучення іноземних фахівців для відбудови країни.

- Адаптація до старіння населення: Розвиток програм активного довголіття, підтримка зайнятості літніх людей та забезпечення їх соціального захисту.

Реалізація цих заходів є критично важливою для забезпечення демографічної стійкості та сталого розвитку України в майбутньому.

Висновок. Сучасні демографічні виклики України є складними та багатофакторними. Основними проблемами залишаються низький рівень народжуваності, старіння населення, значна смертність та активна трудова міграція. Для їх подолання необхідно впроваджувати комплексні державні заходи, такі як підтримка сімей, розвиток системи охорони здоров'я, забезпечення економічних стимулів для повернення трудових мігрантів та адаптація суспільства до процесу старіння. Лише за умови ефективного управління демографічними процесами Україна зможе забезпечити стабільне майбутнє для наступних поколінь.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2040 року № 922-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-2024-%D1%80#Text>.

КОНФЛІКТИ В КОМАНДАХ: ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Ю. С. Штерман, здобувач вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем, ОПП «Управління персоналом міжнародних корпорацій»

Т. А. Костишина, д-р екон. наук, професор – науковий керівник

Полтавський університет економіки і торгівлі

У сучасних організаціях командна робота є важливим фактором успіху. Спільна діяльність сприяє досягненню стратегічних цілей компанії, підвищенню продуктивності та розвитку інновацій. Проте взаємодія між членами команди не завжди проходить безконфліктно. У науковій та навчальній літературі зазначається, що конфлікти можуть бути як руйнівними, так і конструктивними, сприяючи розвитку нових ідей та удосконаленню робочих процесів. Важливо розуміти причини виникнення конфліктів, їх можливі наслідки та ефективні методи управління ними, щоб підтримувати продуктивну атмосферу в команді.